

BESIGHEID

Makro-omgewing: Besigheidstrategieë

Strategieë

Uitdagings van besigheidsumgewings

FIGUUR 1.5.1 Besigheidsumgewings, elemente en uitdagings

Strategiese bestuur op alle vlakke

FIGUUR 1.5.2 Strategiese bestuur op alle vlakke

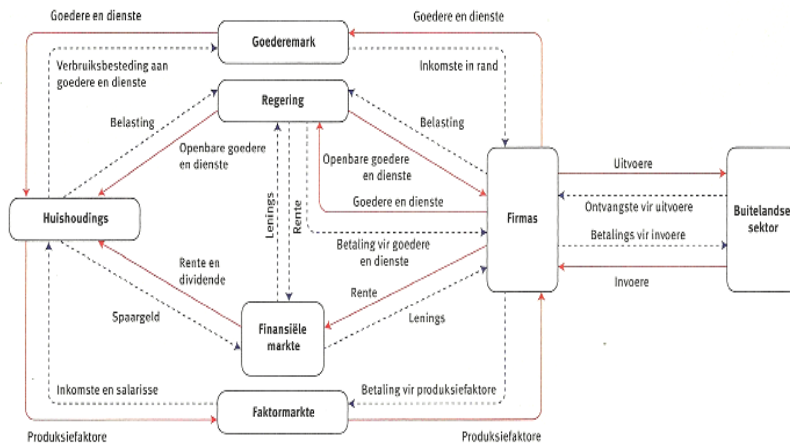
Strategiese bestuursproses

- ⊙ Strategie = plan van aksie om doel te bereik.
Strategie ontwikkel vanuit die missie en visie van onderneming.
- ⊙ **Aksie plan moet volgens die SMARTER-beginsel opgestel word:**
 - Spesifiek, meetbaar, bereikbaar, realisties, tydgebonden, eties en optekenbaar.
- ⊙ Strategiese plan = Korporatiewe strategieë + Bedryfsstrategieë.
- ⊙ **Bestuurselemente:**
 - Beplanning
 - Organisering
 - Leiding
 - Beheer

EKONOMIE

Die ekonomiese kringloopmodel in 'n oop ekonomie

- ✧ Oop ekonomie- oop vir handel met ander lande
- ✧ Suid- Afrika is 'n oop ekonomie

FIGUUR 1.1 Die ekonomiese kringloopmodel

Deelnemers

- ✧ 4 Deelnemers aan die ekonomie.
- ✧ Beheer vloeï van inkomste, besteding en produksie.

Deelnemers:

Huishoudings:

- ✓ Mense wat saam woon

- ✓ Ontvang inkomste vir hul produksiefaktore: arbeid, kapitaal, entrepreneurskap
- ✓ Dit word aan die faktor mark verkoop
- ✓ Ontvang inkomste op produksiefaktore: lone, salarisse, rente, winste
- ✓ = Totale inkomste (Y)
- ✓ Huishoudings bestee Y vir goedere en dienste
- ✓ = verbruiksbesteding (C)
- ✓ Sommige inkomste word gespaar (S) by banke en versekeringsmaatskappye
- ✓ Belasting (T) word aan die owerheid betaal: BTW, inkomstebelasting

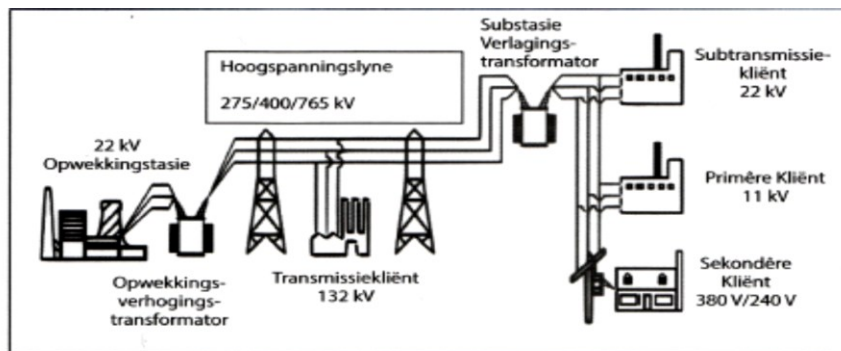
Firmas:

- ✓ Produseer goedere/dienste wat huishoudings koop/gebruik
- ✓ Koop produksiefaktore by huishoudings
- ✓ Verkoop produkte/dienste aan land, deur goederemark
- ✓ Verdien inkomste op produkte/dienste, gebruik om materiaal aan te koop vir vervaardiging van nog produkte
- ✓ Geld wat huishoudings by bank spaar, geleen aan firmas dat hul in kapitaalgoedere kan belê: geboue, toerusting, masjinerie
- ✓ Kapitaalgoedere waarin belê word = investeringsbesteding (I)

ELEKTRIESE TEG

Drie-fase transformators

- Werkbeginsels – verbindings van 3-fase transformators
- Belangrik te weet waar by nasionale verspreiding van elektrisiteit in SA inpas
- Aan 1 kant = verskaffer (opwekkingsowerheid in SA = Eskom) – wek 3-fase elektrisiteit op \
- Aan ander kant = gebruikers / verbruikers – baie gebruik 3 fase masjiene
- Opgewekte elektrisiteit van verskaffer na verbruiker gelei, waar 3 fase transformators inpas
- Proses om elektrisiteit van verskaffer na verbruiker te gelei, transmissie – verspreiding van elektrisiteit genoem

Figuur 3.1: Algemene formaat van kragopwekking, transmissie en verspreiding na die klieënt in Suid-Afrika

- Elektrisiteit teen hoe spannings (110kV / meer) versprei om energie oor langafstand geleiding verlore raak verminder
- Stroom word deur oorhoofse hoogspannings lyne gestuur
- Aansienlike hoer koste verbonde aan ondergrondse krag transmissie – groter operasionele beperkings, word soms in stedelike gebiede / sensitiewe omgewings gebruik
- Sleutel beperking as kom by verspreiding van elektriese krag = met min uitsonderings, elektriese energie nie geberg kan word – opgewek moet word namate navraag toeneem
- Gesofistikeerde beheerstelsels = nodig te verseker elektriese kragopwekking na aan vereiste navraag gehou word
- Indien navraag na krag voorsiening daarvan oorskry kan opwekkings aanlegte – transmissie toerusting afsluit, wat ergste gevalle tot streeks onderbrekings (verdonkering deur hele streek) kan lei soos van tyd tot tyd in SA gebeur
- Moontlike risiko van onderbrekings verminder word elektriese transmissie netwerke onderling verbind in streeks, nasionale – kontinent wye netwerke

FISIES

Arbeid, energie en drywing

Arbeid en energie

- gewone begrip van term arbeid gewoonlik make met take / werkies.
- Wanneer arbeid verrig, / werk doen, gebruik ons energie.
- fisika - term "arbeid" spesifieke betekenis.
- Wanneer krag op voorwerp inwerk, voorwerp verplaas as gevolg van krag, verrig krag arbeid op voorwerp.
- Arbeid verrig wanneer krag op voorwerp inwerk, in rigting parallel met krag laat beweeg.
- krag veroorsaak oordrag van energie na/van voorwerp.
- Wanneer arbeid ook al verrig, energie oorgedra.
- arbeid verrig deur krag wat op liggaam inwerk, produk van krag, afstand wat in rigting van krag beweeg.
- krag inwerk in rigting wat hoek θ maak met verplasing van voorwerp, arbeid:

$$W = F\Delta x \cos\theta,$$

- waar W arbeid, gemeet in joule (J)
- F - grootte van krag, gemeet in newton (N)
- Δx - afstand waarvoor krag uitgeoefen, gemeet in meter (m).

- voorwerp - rigting parallel met krag beweeg om arbeid te verrig.
- Figuur toon persoon wat voorwerp op grond stoot.
- voorwerp beweeg gevolg van krag, arbeid op voorwerp verrig.
- figuur dra persoon voorwerp.
- vertikale krag van persoon wat voorwerp vashou laat voorwerp nie beweeg nie.
- krag verrig dus geen arbeid nie.

Voorwerp word op oppervlak gestoot. Arbeid word op voorwerp verrig.

Let op volgende:

- Arbeid - skalarhoeveelheid, gemeet in joule (J) verrig.
- Gebruik absolute waardes (grootte) vir krag, verplasing (d.i. Waardes van F en Δx altyd positief wanneer in vergelyking vervang).
- θ hoek tussen verplasing, relevante krag.
- Antikloksgewys vanaf verplasing gemeet.
- W maksimaal wanneer krag presies parallel met verplasing ($\theta = 0^\circ$ of 180°).

GASVRYHEID**Voedselverwante siektes****Hepatitis A**

- Hepatitis A = aansteeklike lewersiekte
- Dit = inflammasie van lewer a.g.v. infeksie

Oorsprong / bronne	Oordraging: ● Veroorsaak deur hepatitis A-virus ● Kontak met ontlasting van infekteerde persoon ● Inname van voedsel deur infekteerde persoon gemak = - wat nie hande gewas het na besoek aan toilet ● Drink van onbehandelde water ● Seksuele aktiwiteit met infekteerde persoon
Inkubasietydperk	● Inkubasietydperk vir hepatitis A wissel van 15 tot 45 dae afhangend van hoeveelheid van virus ingeneem ● Indien min van virus ingeneem, sal inkubasietydperk langer vat ● Gedurende inkubasietydperk kan infekteerde persoon ander aansteek vir week na geelsug merkbaar geword (vergeling van vel – wit gedeelte van oë)

Simptome

- Moegheid
- Omgekrapte maag
- Koors
- Verlies van aptyt
- Maagpyn
- Diarree
- Donkergeel urine
- Ligkleurige ontlasting
- Gelerige vel – oë (geelsug)

Hoe om die siekte en moontlike oordraging te voorkom

- Was hande met warm seepwater na toilet gebruik / na babadoek omgeruil – voor weer met kos werk
- Gebruik gebottelde water in ontwikkelende lande
- Gaan dadelik na dokter wanneer vermoed jy met hepatitis A-virus in kontak was
- Kry hepatitis A-inenting

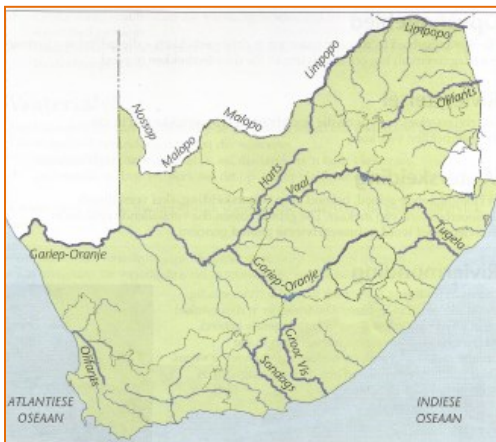
Persone wat 'n risiko het om die siekte te kry

- Reisigers – kinders
- Mense seksuele kontak het met infekteerde persoon
- Gebruikers van onwettige dwelms, beide ingespuut – ander
- Familie – oppassers van buitelandse aangenome kinders na hul land ingekom

GEOGRAFIE

Dreineerstelsels in Suid-Afrika

- Dreineerstelsels in Suid-Afrika bepaal manier waarop mense landskap kan gebruik waar hulle woon.
- Stedelike / landelike gebied woon, nodig mens water vir verskeidenheid aktiwiteite.
- Riviervalleie bevat vrugbare grond vir landbou; ook ideale plekke om nedersettings, nywerhede bou, vervoerroetes aan lê.
- Oranjerivier dreineerstelsel grootste dreineerstelsel in Suid- Afrika.
- Strek weswaarts vanaf berge van platorand in Lesotho, regoor land tot by Atlantiese Oseaan.

Die belangrikste dreineerstelsels van Suid-Afrika

Dreineerbekken

Die verskynsels van 'n dreineerbekken

- ✳ Dreineerbekkens stuk land waar rivier, sy sytakke se water kry; water dreineer van uit bekken na rivier, se sytakke.
- ✳ Dreineerbekkens wissel ten opsigte van grootte, vorm, volume.

Opvangsgebied

- ◆ Opvangsgebied ander naam vir dreineerbekken - gebied wat genoeg neerslag (reënval) kry om riviere in dreineerbekken voed.

GESKIEDENIS

Klimaat en weer

Middelbreedte-siklone

- Middelbreedte-siklone (depressies / ekstra-tropiese siklone) kom regoor jaar voor, speel belangrike rol in weer, klimaat van lande.
- Depressies groot laagdrukgebiede wat verantwoordelik vir weerstoestande in middelbreedtes (40° - 60° noord, suid van ewenaar).
- Subpolêre Laagdruk gordel hier voor.
- Isobare in ronde / ovaal patroon rondom sentrale apeks rangskik waar laagste druk voorkom.

Algemene eienskappe

- ◆ Middelbreedte-siklone beweeg van wes na oos.
- ◆ Groot stelsels van 1 600 tot 2 400 km.
- ◆ Beweeg oor groot afstande voordat hulle verdwyn.
- ◆ Regdeur jaar voor.
- ◆ Laagdrukstelsels met onstabiele toestande geassosieer.
- ◆ Bewolkte toestande, koue, reën verantwoordelik.
- ◆ Suidelike Halfrond roteer lug kloksgewys in stelsels, in Noordelike Halfrond roteer dit antikloksgewys.
- ◆ Kom in families / groepe voor, vorm deel van polêre front wat gordels tussen 40° - 60° noord, 40° - 60° suid van ewenaar voorkom.

- ◆ Druk by apeks gewoonlik ongeveer 1 000 hPa (hektoPascal).

Gebiede waar middelbreedte-siklone vorm

- ✱ Middelbreedte-siklone vorm - twee verskillende lugmassas by kouefront bymekaar kom:
 - Koue polêre lug van pole (polêre oostewinde)
 - Warm tropiese lug van ewenaar (westewinde).
- ✱ Ontmoeting vind plaas by subpolêre laagdruk sel wat by 40° - 60° noord aangetref.
- ✱ Beraam gebied tussen 30° S, 70° S in Suidelike Halfrond gemiddeld van 37 ekstra-tropiese siklone tydens tydperk van ses uur beleef.
- ✱ Volgens ander studie - weer in Noordelike Halfrond in winter deur ongeveer 234 beduidende ekstra-tropiese siklone beïnvloed.

Gebiede waar middelbreedte-siklone vorm

IT

Apparatuur

Mobiele tegnologieë

- ♦ Al gebruik baie mense meer as een mobiele / draagbare toestel.
- ♦ Simpel wees om al toestelle te gaan koop - hulle is nie goedkoop nie, - keuses maak oor watter een jy kan bekostig.

Voorbeelde van mobiele tegnologieë

Skootrekenaar en netboek

- ✳ Eerste mobiele / draagbare tegnologie, - skootrekenaar.
- ✳ Volledige rekenaar wat ingeboude battery + WiFi-tegnologie in sy kas het.
- ✳ 3G-modem daarby inprop - Internettoegang kan kry selfs as daar nie WiFi-sein is nie.
- ✳ Stel jou in staat om op enige plek (met Internettoegang) te werk.
- ✳ Skootrekenaars - duurder as Mobiele tegnologieë ontwikkel besonder vinnig, - nuwe, opwindende toestelle met beter spesifikasies beskikbaar is teen die tyd dat jy hier lees.
- ✳ Tafelblad rekenaars (selfde prys, minder kragtig), maar skootrekenaars het mettertyd goedkoper geraak.

- ✳ Vandag - nie net bekostigbaar nie, ook baie gewild.
- ✳ Vervaardigers lae krag-, lae spesifikasie-masjiene gebou, - netbooks / netboeke genoem, - mense 'n goedkoop draagbare rekenaar kon koop.
- ✳ Idee - rekenaar wat net kragtig genoeg sou wees om basiese take uit te voer.
- ✳ Gebruik word om op die Internet rond te blaai, e-pos te gebruik (naam netbook) + beperkte algemene take - woordverwerking, ens. uit te voer.
- ✳ Masjiene was nooit groot sukses nie, - amper verdwyn.
- ✳ Tablette, - baie geriefliker + makliker is om te gebruik, het hul plek ingeneem.

KUNS

Vertrekpunt

Beeldende kunste in Suid-Afrika skole:

'n Oorsig oor die nuutste Kurrikulum en Assesseringspraktyke

- ✚ Handboek geskryf vir onderwysers – leerders van Beeldende Kunste in SA skole
- ✚ 1ste uitgawe verskyn in 2001 – sedertdien verskeie x herskryf – hersien volgens kurrikulum voorgestel deur Departement van Onderwys
- ✚ Uitgawe volg op nuutste verandering in Kurrikulum – Onderwyspraktyk soos uiteengesit in Nasionale Kurrikulum – Assesseringsbeleidverklaring (NKABV) vir Beeldende Kunste
- ✚ Inhoud van dokument vir 1ste x in 2014 in GR. 12-klaskamer implementeer
- ✚ NKABV-dokument definieer Beeldende Kunste as 'breë veld van skeppende praktyk wat hand, oog, intellek – verbeelding in konseptualisering betrek 2D – 3D kunswerke, voorwerpe – omgewings skep wat estetiese, konseptuele – uitdrukkingsbelange van individue / groepe weerspieël'
- ✚ Wat van leerder verwag word, 'samehangende eenheid werk ontwikkel' sy / haar kreatiewe reaksie op wêreld demonstreer

- ✚ Leerder wêreld persoonlik – universeel – Gr. 12-leerder Kuns bestudeer, aangemoedig word al 2 ontdek ten einde 'individuele visuele taal – geletterdheid ontwikkel gevorm deur studie van visuele kultuur van verlede – hede, SA – internasionaal'

Al die projekte wat die onderwyser vir die leerders beplan en die wat deur die leerders self voorgestel word, moet daarop gemik wees om die volgende twee doelwitte te bevorder:

- ✚ Ontwikkeling van versameling werke waarop elke leerder trots kan wees – sy / haar eie uitstal
- ✚ Ontwikkeling van leerders hul eie visuele taal het – visueel geletterd

Die fokus vir die graad 12-leerder hierdie is tweeledig:

- ✚ Op voorbereiding vir skryf van eksamen aan einde van jr. in Teorie van Beeldende Kunste, soos uiteengesit vir Gr. 12-leerder in NKABV dokument
- ✚ Op voorbereiding – aanbieding van tentoonstelling leerder praktiese werk vir assessering aan einde van jr. deur onderwyser – eksterne eksaminatore

LANDBOUBESTUUR

Plaasbeplanning vir produksie

Inleiding

- Boerdery, duur in baie opsigte, ingewikkelde onderneming
- Bestaan delikate balans in natuur, o.a. grond, plante, klimaat, sosiale – ekonomiese fasette wat in omgewing aanwerk is
- Plant het genetiese samestelling om in sekere grond onder sekere omgewingsinvloede te groei
- Dier sal floreer as habitat gunstig vir groei – voortplanting is
- Sosiale – ekonomiese behoeftes van gemeenskap bepaal tipe boerdery om behoeftes aan te spreek

Feite lêer

- In Israel – baie ander lande (SA, langs Garieprivier), boerdery in woestyn d.m.v. kunsmatige watervoorsiening (besproeiing) bedryf
- Braaikuikens, eiers, melk, beesvleis, ens. ook onder kunsmatige toestande (mensegemaakte behuising) geproduseer
- In die gevalle, het mens, kunsmatige balans tussen natuurlike kragte, plant – dierelewe bewerkstellig

Grond

Inleiding

- ♣ Boer moet kundige raadpleeg om tipe grond op plaas uit te klaar
- ♣ Grond op plaas bepaal produksie potensiaal van plaas, vir vee, gewasse / beide
- ♣ Grond het eienskappe wat produktiwiteit bepaal
- ♣ Sommige eienskappe kan nie sonder groot kostes verander word nie

Rol van gronddiepte

- ♦ Produktiwiteit van grond, deur dreineerbaarheid (vogbewaring), tekstuur – pH bepaal
- ♦ Grond het sekere diepte
- ♦ Gronddiepte-masjinerie (skeurploeg), gebruik om grond dieper te maak, normaalweg nie ekonomies nie

Impak van gronddiepte op gewasproduksie

- ♦ Gewas plante verskil t.o.v. wortel diepte
- ♦ Vlak wortelgewasse, bv. geelwortels – beet
- ♦ Diep wortel gewas plante bv. mielies – koring
- ♦ Terwyl wye reeks wortel dieptes tussen gewas plante voorkom, moet boer spesifieke gewasse kies om op sekere land volgens gronddiepte te verbou

LANDBOUTEG

Materiale en strukture

Metaallegerings

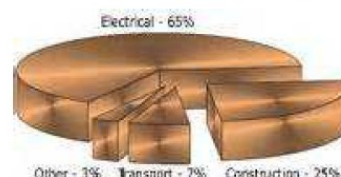
Vlekvrye staal

Noem die invloede wat die volgende legeerelemente op vlekvrige staal het

Chroom	- Verhoog weerstand teen roes - Bevorder verharding van staal - Verbeter sterkte - Verbeter weerstand teen vorming van skaal - Verbeter treksterkte - Verminder magnetisme - Meeste chroomstaal kan goed sweis
Mangaan	- Bekamp roes - Gee staal growwer struktuur - Verander bandstruktuur – op selfde tyd veroorsaak vermindering in slaansterkte - Verhoog treksterkte - Verminder kritieke verkoelingstempo – verhoog verharding - Verhoog weerstand teen slytasie - Verminder magnetisme
Nikkel	- Verhoog taaheid – verharding vermoë 1 van nikkel grootste voordele, staal redelike taaheid by lae temperature gee

- Nikkel saam chroom gebruik, help verhardingsvermoë van staal verhoog, veel meer as wanneer 1 van elemente op eie gebruik
- Staal gelegeer met chroom – nikkel bestaan teen lug, water, chemiese sure – alkali

Koper (Cu)

- Koper gebruik in alledaagse voorwerp rondom huise, insluitende selfone, waterpype, slotte – elektriese bedrading

In die geskiedenis

- Mense gebruik koper sedert 9000 v.C
- 1 van redes waarom koper belangrik, gebruik in legerings

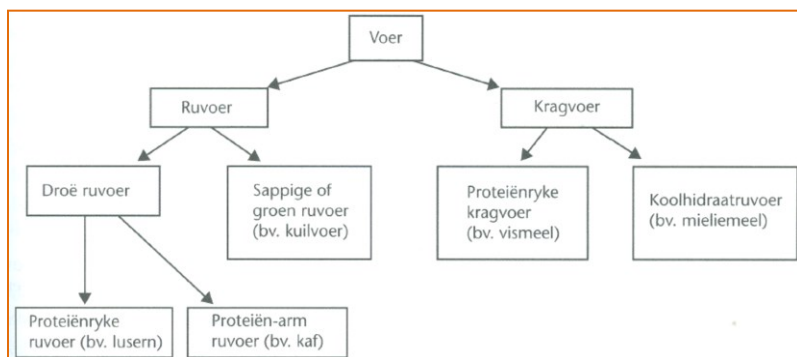
LANDBOUWET

Soorte voer – klassifikasie van voer, voervloeiogram

Soorte voer

Klassifikasie van dierevoer

- Dierevoer kan geklassifiseer volgens konsentrasie voedingstowwe wat dit bevat.
- Voer met hoe ruveselinhoud = ruvoer.
- Voer met hoe konsentrasie voedingstowwe + min ruvesel = kragvoer.
- Ook verskeie subkategorieë soos in tabel aangetoon:

Skematiese voorstelling van soorte voer

Die begrip ruvoer en die eienskappe daarvan

- Ruvoer het hoe ruveselinhoud, gevolglik groot in volume.

- Per massaeenheid, volume bevat min verteerbare voedingstowwe (nie meer as 60% nie).

Oor die algemeen het ruvoer die volgende eienskappe:

- ✳ Verteerbaarheid van lusernhooi, voedingswaarde daarvan, hang af van manier waarop dit afgesny, gebaal is.
- ✳ Swartbekboontjiehooi is nie so ryk aan proteïene soos lusernhooi nie.
- ✳ Vesel van Swartbekboontjiehooi is nie so verteerbaar soos lusernhooi nie.
- ✳ Meliéstoppels - goeie onderhoudvoer vir herkouers.
- ✳ Voedingswaarde van meliéstoppels wat gesny, gebaal, hoer wanneer dit aan elemente blootgestel is.
- ✳ Hawerhooi is smaaklik, het lae proteïeninhoud.
- ✳ Kaf is strooi in graan, het lae voedingswaarde.
- ✳ Goed om volumemassa by rantsoen te voeg.
- ✳ Kuilvoer is nie eintlik ruvoer nie.
- ✳ Rede - bewaarde plantmateriaal in vogtige vorm is.
- ✳ Baie smaaklik.
- ✳ Plantmateriaal waarvan dit gemaak, bepaal voedingswaarde van kuilvoer.

LO

Loopbane en loopbaankeuses

Maak 'n verbintenis

- Wanneer belofte maak om iets doen, entoesiasties oor iets, vasberadenheid wat om hard daarvoor werk, plig / verantwoordelikheid wat aanvaar.
- Volgens definisie jou aan persoon verbind (miskien toekomstige lewensmaat), / aan werk / beroep / aan verdere studies na skool.
- Vandag jou verbintenis aan loopbaan / studieroete wat na Graad 12 gaan volg, bevestig.
- Dink wat reeds gedoen om roete te verwesenlik, dink wat nog hierdie jaar daaraan doen.
- **Verdere studie volgende opsies bied:**
 - Volg van kursus aan Verdere Onderwys, Opleiding Kollege (VOO-Kolleges),
 - Begin van vakmanskap, internskap / bywoon van kursus wat deur privaat-instansies aangebied.
- Ook besluit as vrywilliger by verskeie instansies / organisasies werk voordat op beroep / verdere studies besluit.

Dinge wat jy moet oorweeg wanneer jy verder studeer of begin werk

- ◆ Het jy jouself tot verdere studies verbind?

- ◆ Sal jou studies jou toerus vir loopbaan waarop jy besluit het?
- ◆ Het jy nog vaardighede, kennis nodig wat jou bo jou gelykes sal plaas, so jou kans sal verhoog om betrekking in jou gekose veld te kry?
- ◆ Sekere professies dring aan op kwalifikasies, maar in sekere sektore werkservaring / kort industrie spesifieke kursusse verkies.
- ◆ Doen navorsing oor jou gekose industrie, besluit wat beste studie-opsie vir jou sal wees.
- ◆ Verskeie dinge wat in ag geneem wanneer tot werk / verdere / hoër opleiding verbind.
- ◆ Sluit beskikbaarheid van finansies, akkommodasie, vervoer, invul van aansoekvorms.

Die beskikbaarheid van fondse

- ✱ Vra jouself af / genoeg geld het om verder te gaan studeer / finansiële bystand nodig het - naskoolse studies duur wees.
- ✱ Baie studente werk deeltjds/voltyds terwyl studeer.
- ✱ Verkies om eers vir tyd te werk om geld te spaar
- ✱ Sal waardevolle werkservaring opdoen, ook kontakte opbou.
- ✱ Gee meer tyd om te besluit presies wat wil studeer indien vir werk aansoek doen, let op kostes van vervoer, klere drag, huur, ens.

LEWENSWETENSKAP

Homeostase by mense

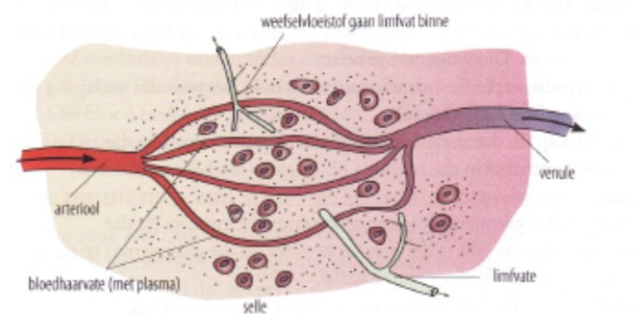
Homeostase

- Homeostase = handhawing van konstante – optimale interne omgewing
- Interne omgewing van mens = bloed, selle, ruimtes tussen – om selle met bloedweefsel gevul
- Eksterne omgewing = omgewing waarin organisme leef
- Eksterne omgewing verander voortdurend
- Kan bv. snikheet / yskoud wees (temperatuurveranderinge), pikdonker / helder lig (veranderinge in ligintensiteit) ens.
- Veranderinge in temperatuur, glukosevlakke – koolstofdioksied konsentrasie affekteer homeostatiese balans van bloed – weefselvloeistowwe (interne omgewing)
- 2 koördinerende stelsels by mense (senuwee – endokrienestelsel) kan verandering in interne – eksterne omgewing bespeur – ook verantwoordelik vir homeostase herstel
- Homeostatiese meganismes = voortdurend aan werk al = onbewus daarvan
- Handhawing van konstante interne omgewing, deur negatiewe terugvoer gereguleer

Weefselvloeistof

Die handhawing van homeostase in weefselvloeistof behels die volgende:

- Hart pomp bloed deur bloedkapillêre (bloedhaarvate)
- Bloedkapillêre dring verskillende weefsels van liggaam binne
- Bloed in kapillêre = onder druk vanweë pompaksie van hart, forseer water – opgeloste stowwe in bloedplasma na buite
- Vloeistof uit kapillêre 'lek' – selle baai, weefselvloeistof genoem
- Baie min weefselvloeistof keer terug na bloedkapillêre
- Meeste van weefselvloeistof (bekend as limf) deur limfvate weggevoer waarvandaan mettertied na bloedsomloop terugkeer

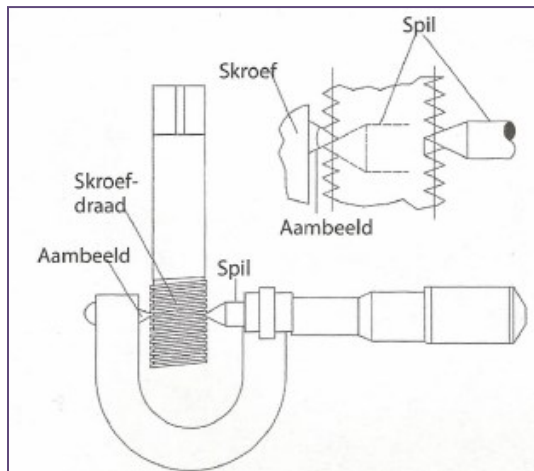
Figuur 2.5.1 Die verwantskap tussen die bloed- en die limfstelsel, en die vloei van weefselvloeistof

MEGANIESE TEG

Terminologie en prosedures vir die gebruik van draaibanke en freesmasjiene

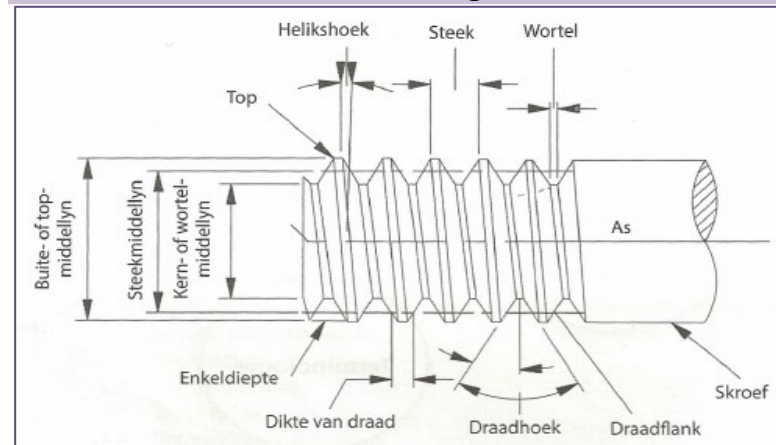
Draadsny-mikrometer

- ⊕ Draadsny-mikrometer onder spesifiek ontwerp om steekmiddellyn van skroefdraad meet.
- ⊕ Aambeeld- spilpunte gevorm dat by ingeslote hoek (vorm) van skroefdraad pas gemeet.
- ⊕ Skroefdraad-mikrometer het V-vormige aambeeld wat oor draadvorm pas, keëlvormige spil wat in teenoorstaande draadgroef pas.

Skroefdraad-mikrometer

Basiese skroefdraadterminologie

Skroefdraadterminologie - Figuur illustreer dele van skroefdraad.

Definisies van onderdele.

Buite-, top-, basiese middellyn

- Ⓢ Groter, / buitemiddellyn van skroefdraad.
- Ⓢ Ook bekend as volle middellyn van skroefdraad, aan nominale grootte daarvan herken, byvoorbeeld: M 20.

Kern-wortelmiddellyn

- Ⓢ Kleiner middellyn van skroefdraad, wat by - wortel / ondervlak gemeet.
- Ⓢ Gelykstaande aan buitemiddellyn - as twee maal diepte van skroefdraad, haaks op as gemeet.

RELIGIE

Interne differensiasie binne religieë

- Elke religie sekere geloofsoortuigings nie onderhandelbaar – alle religie volgelingen deel
- Binne meeste religieë kan vertolking van geloofsoortuigings tussen denkgroepe verskil
- Verskille groot – al tot religieuse oorloë gelei – soms = dit klein
- Eenheid help sommige verskille binne religieë identifiseer t.o.v. leer, bestuur – praktyke
- 'Denkgroep' soos draad / tak, in Boeddhisme name van verskillende denkgroepe bv. gebaseer op waar leiers opgelei
- In Christendom verskillende vertakings, bv. Rooms-Katoliek, Protestant – Grieks-Ortodoks
- Binne Protestantisme verdere differensiasies nl. denominasies / kerkverbande

Verskillende groepe in Boeddhisme

- Boeddhisme in 6de eeu VHS in Indië begin met lewe – leringe van geskiedkundige Boeddha, Siddhartha Gautama
- Vir volgende 500 jr. sangha (gemeenskap) van klein groepe swerwende monnike – nonne gegroei tot belangrike religie op Indiese subkontinent
- Tydens 1ste eeu VHJ, 1ste Boeddhistiese geskryfte geskryf – Boeddhisme later in 2 hoofdenkgroepe verdeel nl. Theravada – Mahayana

Theravada Boeddhisme

- Theravada beteken 'Weg van Oudstes' – ontstaan na skeuring by 3de Boeddhistiese Raad 250 VHJ
- Volgens denkgroep hul gebaseer op oorspronklike geloofsoortuigings – praktyke van Boeddha – vroeë kloosteroudstes

RTT

Hersien dokumente

- Altyd nodig om dokument paar keer deur gaan / hersien voordat mens daarmee tevrede, nie meer foute bevat nie.
- Word verskeie fasiliteite wat vir proses gebruik word.

Naspour van veranderinge

- ✱ Dokumente dikwels deur iemand anders as skepper daarvan nagegaan, hersien.
- ✱ Elke persoon wat dokument nagaan, spoor / 'rekord' van veranderinge laat.
- ✱ Sodoende kan persoon wat dokument geskep, deurgaan, kyk / sy daarmee saamstem.
- ✱ Persoon wat dokument geskep, ook uit voorgestelde veranderinge leer.
- ✱ Sulke gevalle gebruik van Track Changes nuttig.

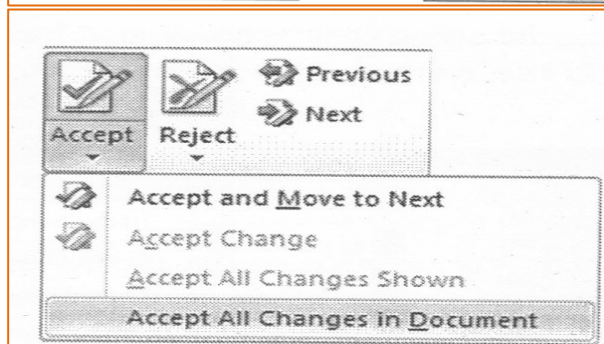
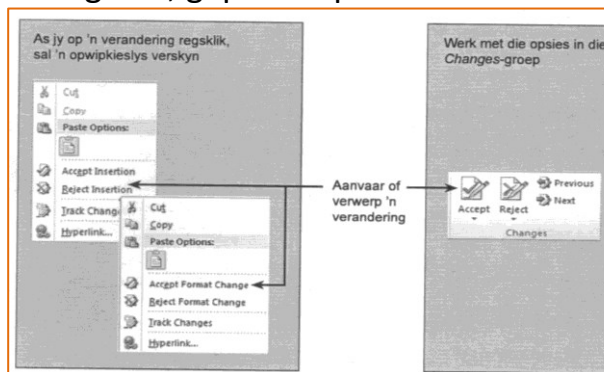
Skakel die veranderingspoor aan

- ◆ Spoor van alle veranderinge laat, Track Changes volg aangeskakel:
- ◆ Review-tab, Tracking-groep, Track Changes.
- ◆ Sien dat Track Changes-ikoon verhelder.
- ◆ Enige veranderinge in dokument nou aangedui, dus spoor van veranderinge laat.

- ◆ Veranderingspoor af skakel, klik weer op Track Changes.

Werk met veranderinge wat deur die veranderingspoor aangedui word

- Wanneer dokument met tracked changes, voorgestelde wysigings deurgaan, aanvaar / verwerp.
- Doen deur opsies in Changes-groep op Rewew-tab werk, / telkens op verandering in dokument regsklik, gepaste opsie kies.

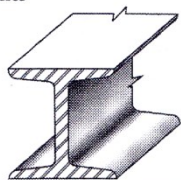
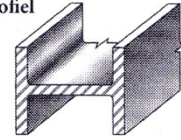
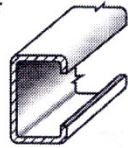
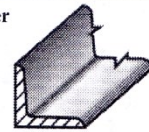

SIVIELE TEG

Materiaal:

- Verskeidenheid materiale word gebruik in bouwywerheid om talle projekte wat voortdurend onderneem word te voltooi.
- Is nodig om grondige kennis op te doen oor eienskappe en toepassings van al die materiale.
- Duursaamheid of volhoubare gebruik van materiaal speel rol wanneer regte materiaal die langste gebruikslewe sal bied, gekies moet word.
- Die materiale moet met sorg en kundigheid aangewend word sodat hulle nuttige lewensduur nie aangetas word nie.
- Bewaring, beskerming deur verf of ander metodes en verharding van sement en beton.
- Slegs paar metodes vir verlenging van materiale se gebruikslewe.

Profiele, eienskappe en gebruike van 1 – balke, H-balke, kanaal- en hoeksters:

Staalprofiel	Eienskappe	Gebruike
I-profiel 	- Buig nie maklik nie - Sweis maklik - Maklik om saam te voeg - Smeebaar - Rekbaar	- Gebruik as balke in bouwywerheid - Vir konstruksie van pakkamers/skur - Die maak van staaldakkappe - Die maak van bruggies - Kolomme - Pilare - Dakstrukture
H-Profiel 	- Buig nie maklik nie - Sweis maklik - Maklik om saam te voeg - Smeebaar - Rekbaar	- Gebruik as balke in bouwywerheid - Vir konstruksie van pakkamers/skur met baksteenwerk tussen die profiele - Die maak van staaldakkappe - Kolomme, brúe, pilare en dakstrukture
Kanaalyster 	- Buig nie maklik nie - Sweis maklik - Maklik om saam te voeg - Smeebaar - Rekbaar	- Motorafdakke; dakkappe; dakkappe met lang spanwydte - Kolomme - Pilare
Hoekyster 	- Buig nie maklik nie - Sweis maklik - Maklik om saam te voeg - Smeebaar - Rekbaar	- Staaldakkappe - Heinings, relings - Spore vir skuifhekke/-deure - Stutte vir rakke teen mure.

Preservering:

- “Preservering” verwys na beskerming of verduursaming van materiale, langer gebruikslewe te verseker.

TOERISME

Gesondheid- en veiligheidskwessies

Gesondheid-en veiligheidskonsepte

- Namate wêreldwye toerismebedryf groter word, neem getal mense wat grense oorsteek om op reise te gaan ook toe
- Beteken verspreiding van siektes oor grense drasties toeneem indien nie beheer word nie
- Dit is waarom regering van verskillende lande gesondheidsregulasies het wat deur toeriste nagekom moet word om te voorkom dat siektes oor grense versprei

Die wêreldgesondheidsorganisasie (WGO)

- Wêreldwye organisasie verantwoordelik om gesondheidsadvies aan toeriste te gee, WGO of Wêreldgesondheidsorganisasie genoem

'n Paar vinnige feite oor die WGO:

- Die WGO is die Verenigde Nasies se gespesialiseerde agentskap vir gesondheid.
- Die WGO is op 7 April 1948 gestig.
- Die WGO word gereguleer deur middel van die Wêreldgesondheidsvergadering deur 192 ledestate gereguleer.
- Die WGO se hoofdoelwit is dat alle mense die hoogste moontlike vlak van gesondheid moet verkry.
- Die WGO omskryf gesondheid as: 'n toestand van volle fisiese, geestelike en sosiale welstand, en nie bloot die afwesigheid van siekte of *kranklikheid** nie.

Die WGO logo

Gesondheidsertifikate

- Wanneer toeriste reis, gesondheidsertifikate hê om te bewys dat hul nodige gesondheidsvoorsorgmaatreëls getref het
- Gesondheidsertifikaat verskaf deur dokter of reiskliniek wat nodige behandeling aan toeris gegee het
- Sertifikaat in vorm van kaartjie of boekie wat tipe inenting aandui wat toeriste gekry het, en datum toegedien
- Boekie/sertifikaat getoon wanneer jy land binnegaan wat vereis dat jy inenting moet kry
- Voorbeeld van gesondheidsertifikaat is een vir geelkoors
- Sertifikaat verskaf aan enigiemand wat geelkoorsinokulasies gehad het wanneer van geelkoorsbesmette gebied kom of gaan

INTERNATIONAL CERTIFICATE OF VACCINATION OR PROPHYLAXIS Certificat international de vaccination ou de prophylaxie					
This is to certify that (1) <u>Jane Mary Doe</u>		(2) <u>22 March 1960</u>		(3) <u>United States</u>	
(4) <u>[Signature]</u>		(5) <u>Jane Mary Doe</u>		(6) <u>Yellow Fever</u>	
Vaccines or prophylaxis Vaccins ou prophylaxie	Date	Signature and professional status of administering clinician Signature et titre du professionnel de santé administrant	Ministry/State and local health or vaccine or prophylaxis Faisant du vaccin ou de prophylaxie et ministère ou loi	Certificate valid Date Certificat valide à partir de Date(s)	Official stamp of the administering center Cachet officiel du centre vaccin
(1) <u>Yellow Fever</u>	(2) <u>15 June 2012</u>	(3) <u>Jane M. Smith, MD</u>	(4) <u>[State (or lot) #]</u>	(5) <u>25 June 2012 24 June 2012</u>	(6) <u>[Stamp]</u>

VERBRUIKERS

Voedselproduksie

Spyseniering van die huis af

Faktore om in ag te neem vir spyseniering van die huis af

Stel 'n sakeplan op

- ✚ Vertrekpunt behoort sakeplan te wees
- ✚ Gee oorsig van aspekte wat in ag moet neem bv. soort besigheid – diens wat beplan om te lewer
- ✚ Meld teikenmark, finansiële beplanning, ens.

Wie sal jou kliënte wees?

- Moet verwagtinge van kliënte bevredig
- Weet wat behoeftes – eienskappe van teikengroepe
- Wat = hul sosiale – ekonomiese status
- Watter geloofs – kulturele gebruike in gedagte hou

Besluit op die diens wat jy sal verskaf

- Daar = baie mededingers in spysenieringsbedryf, sal ernstig moet dink oor produk / diens spesiaal maak dat kliënte dit bo ander produkte verkies
- Neem voedselvoorbereidingsvaardighede in ag, beskikbare werksruimte, finansiële hulpbronne, vervoerfasiliteite ens., wanneer op nismark besluit

- Nis kan klein huwelike, skemerpartytjies, besigheidsfunksies, verjaarsdagpartytjies / herdenkings wees
- Kan in sekere soort kos spesialiseer bv. vegetariese maaltye, noenontbyte, buffetetes / wegneem-aandetes
- Kan paar vaste spyskaarte hê waaruit kliënte ontbyt, middagete / aandete op daaglikse basis kan bestel
- Kan kos verskaf / kan volle spyseniering doen, insluitend dek van tafels, bediening – skoonmaak

Kry die regte perseel

- Het jy geskikte area om voedsel voor te berei om aan publiek te verkoop
- Groot genoeg om verskeidenheid geregte voor te berei
- Kan meer as 1 persoon terselfdertyd werk
- Huur bekostigbaar / gaan van huis af werk
- Sal jy Sertifikaat van Aanvaarbaarheid, vir perseel kry

Kry 'n besigheidslisensie en 'n Sertifikaat van Aanvaarbaarheid

- Besighede maaltye, wegneemetes / bederfbare voedsel aan publiek verkoop / verskaf moet besigheidslisensie hê

VISUELE KUNSTE

Inheemse Afrika-beeldhouwerke en maskers

- Tradisionele Afrika-beeldhouwerke, maskers van verskeie dele van Afrika deur Europese kolonialiste versamel, regdeur Europa uitgestal.
- Voorwerpe gewoonlik vertoon as deel van Etnografiese museums se versamelings.
- Funksie, krag, betekenis van voorwerpe verdwyn toe uit oorspronklike konteks geneem.
- Gevolg - voorwerpe geword wat kommersiële waarde wat deur sommige Westerse mense vir estetiese waarde bewonder.
- Soeke na vernuwing van beperkende estetika van Weste duidelik deur belangstelling getoon in Afrika-kuns deur kunstenaars in laat 1800's, vroeë 1900 s.

DIE MWANA PWO (JONG VROU) MASKER

- Demokratiese republiek van Kongo stel vroulike voorouer van chokwe-mense voor.

- Versinnebeeld ideale vroulike skoonheid, is aanduiding van tradisionele gesigsbesnydingspatrone van chokwe.
- Mwana pwo-masker altyd deur man gedra soos vrou vorm met kleefpak, vals borste, katoenrump.
- Tydens danse vir heerser, hele gemeenskap uitgevoer, mwana pwo-masker soms saam met manlike voorvader masker, cihongo, gedra.
- Cihongo simboliseer gesag, rykdom; mwana pwo simboliseer mag oor geslagte oorgedra.
- Gedurende uitvoering, boots mwana pwo-danser maniere van jong chokwe-vroue na, oorbeklemtoon hierdie gebare ook.

SONGYE KIFEBWE-MASKERS

- Deel van regalia van magtige bukishi-samelewing in demokratiese republiek van Kongo.